

SUNUŞ

Maya uygarlığının çöküşü, Çernobil felaketi, Exxon Valdez petrol sızıntısı, Aral Gölü'nün kuruması, Fukuşima Nükleer Santral kazası, insanlığın karşı karşıya kaldığı küresel çevre felaketlerinin boyutunu gösteren örneklerden yalnızca birkaçı. Adeta çevresel sorunlar nedeniyle güzel dünyamız eriyip gidiyor. Açık olan şey bu sorunların üstesinden gelmenin uluslararası bir iş birliği gerektirdiğidir. Bu da küresel çevre bilincinin geliştirilmesi ve genişletilmesi ile birlikte tüm bilim ve sanat alanlarında bir işbirliğinin önemine vurgu yapmaktadır. Dünya edebiyat literatüründe çevre sorunlarına ilişkin yüzlerce örnek bulmak mümkün. Charles Dickens'ın 'Zor Zamanlar' gibi romanlarını okuduğunuzda Sanayi Devrimi sırasında geniş yığınların çektiği acıları, yoksullukları, kötü çevre koşullarını yaşamış ve fabrika dumanlarını solumuş gibi hissedersiniz. Ya da John Steinbeck'in 1939'da yayınlanan 'Gazap Üzümleri'ni okurken Büyük Buhran döneminde Oklohamalı çiftçi bir ailenin 'kirli otuzlar' olarak anılan 'toz fırtınaları' ve bunların neden olduğu 'kuraklık' nedeniyle evlerini bırakıp büyük umutlarla Kaliforniya'ya taşınmak zorunda kalmalarının dramını yaşarsınız.

Yaratıcı edebiyat çalışmaları, çevreye ilişkin yanlış değer ve davranışlarımızı dönüştürebilmemize önemli katkılar sağlamaktadır. Edebi eserlere yansıyan bu örnekler, hem dönemlerinde yaşanan sorunlara kanıt oluşturmakta, ışık tutmakta ve gelecek nesillere aktarılmasına yardımcı olmakta, hem de yarattığı endişe ve duyarlılık vasıtasıyla dünyanın geleceği için bir şeyler yapma isteğine ilham oluşturmaktadır. Yaratıcı edebiyat çalışmaları, çevreye ilişkin yanlış değer ve davranışlarımızı dönüştürebilmemize önemli katkılar sağlamaktadır. Bir roman ya da bir şiirin daha sürdürülebilir bir dünyanın yaratılmasına azımsanmayacak katkıları olabileceğine inanıyoruz.

Bu sempozyumun gerçekleşmesi için yaptığı katkılarından dolayı Manisa Ticaret ve Sanayi Odamıza ve Başkanımız Adnan Erbil'e çok teşekkür ediyoruz. Ayrıca sempozyum fikrinin oluşması ve organize edilmesinde öncü rol alan Üniversitemiz Çevre Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Doç. Dr. Şükran Yıldız'a ve Yabancı Diller Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Mahinur Akşehir'e, Organizasyon ve Bilim Kurulu üyelerine çok teşekkür ediyoruz. Sürdürülebilir bir geleceğin anahtarlarını bulabileceğimiz, verimli bir çalışma olmasını dileyerek hepinize saygılarımı sunuyorum.

Prof.Dr. Birol KOVANCILAR

EDİTÖRDEN

İnsanlık tarihinde önemli gelişmelerin kaydedilmeye başlandığı Sanayi Devrimi, aynı zamanda büyük çevresel yıkımların da ortaya çıktığı bir dönem olmuştur. Bu süreçte doğanın kendini onarma gücü ve yeteneği aşıldığından, erozyon, kuraklık, heyelan gibi bilinen sorunların ötesinde Küresel iklim değişikliği, biyolojik çeşitliliğin azalması, ozon tabakasında delinme, ormansızlaşma gibi küresel boyutlara ulaşan çevre sorunları ortaya çıkmıştır. Çevre sorunlarının artışıyla çevreye yönelik ilgi düzeyi de artmıştır. Disiplinlerarası bir alan olması yönüyle hemen her disiplin çevreyle ilgilenmekte, araştırmalar yapmakta ve sonuçlarını tez, makale, konferans, panel ve kitap olarak kitlelere ulaştırmaktadır.

Türkiye’de çevreyle ilgili yapılan çalışmalar, 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra ortaya çıkmış ve günümüzde önemli bir aşamaya gelmiştir. Çevrebilim, çevre mühendisliği, kentleşme ve çevre sorunları, çevre hukuku, çevre politikaları, çevre sosyolojisi, çevre felsefesi, çevre ekonomisi, çevre yönetimi, tarım ekolojisi, çevresel tıp, ekolojik planlama olarak gelişim göstermiştir. Bu bilim dallarının yanısıra insanoğlunun varoluşundan günümüze, çevreyle insan arasındaki ilişkiyi gözlemleyen şair ve yazarlarımız Sanayi Devrimi sonrası evrenin karşı karşıya kaldığı sorunları dikkatlerinden kaçırmayarak edebi eserler ortaya koymuşlardır. Bu eserlerin bir çevre bilinci ışığında okunması ve anlamlandırılması sonucu olarak da yeni bir bilim dalı olarak ekoeleştri ortaya çıkmıştır. Bu gelişmeler ışığında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Çevre Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Yabancı Diller Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi işbirliğiyle disiplinlerarası bir platformda çevre sorunlarını ortaya koymak ve bu sorunların tüm disiplinlerde nasıl karşılık bulduğunu anlamak üzere Çevre ve Edebiyat Sempozyumu düzenlenmiştir.

Bu sempozyumda görülmüştür ki, disiplinlerarası bir alan olması yönüyle hemen her disiplin çevreyle ilgilenmekte, araştırmalar yapmakta ve sonuçlarını paylaşmaktadır. Bunların kitlelere ulaşmasını sağlamak üzere sempozyumda sunulan bildiriler arasından seçilen ve hakem değerlendirmeleri ışığında genişletilerek yayınlattırılan çalışmaları kapsayan Çevre ve Edebiyat Özel Sayısı’nın yayınlanması için bizlere olanak sunan Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi’nin editörleri ve yardımcı editörlerine teşekkürü bir borç bilirim.

Sempozyum Düzenleme Kurulu Adına

Doç. Dr. Şükran YILDIZ